

KYRKLIGT Magasin

NR 3 • SEPTEMBER-NOVEMBER 2021

från Roslagens östra pastorat

Vaktmästare, präst, kyrkomusiker, barngrupper, pedagoger, hembesök, gudstjänster, sjukhuspräst, konfirmander, sopplunch och mycket mer. I församlingarna finns plats för mycket

Vad vill du att Svenska kyrkan ska göra?

Läs om kyrkovalet på sid 8-13

Kyrkoherdens krönika

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Den nittonde september är det kyrkoval i Sverige.

Svenska kyrkan är demokratiskt uppbyggd och genom att rösta i kyrkovalet värnar du både om demokratin och om din församlings framtid. "Demokrati kan definieras som en sund oenighet. Det farliga är inte att ta del av åsikter vi ogillar, det farliga är om bara en röst, en åsikt släpps fram och om samtal och argument övergår i hot och hat. Då eroderar demokratin inifrån". Så står det i boken "Handbok för demokrater". Det är en liten bok med ett grönt omslag som jag tycker är mycket läsvärd. Vår ärkebiskop Antje Jackelén är en av författarna till boken och hon skriver bland annat att "en demokrati behöver demokrater, det vill säga människor som är beredda och har sin stolthet i att vara delaktiga och bidra, snarare än att konsumera".

Alla medlemmar i Svenska kyrkan över 16 år har en röst och det är viktigt att du bidrar och använder din röst. Du väljer ledamöter till pastoratets kyrkofullmäktige som i sin tur utser kyrkorådet. Kyrkorådet styr och kyrkoherden leder tillsammans pastoratets och församlingarnas verksamheter när det gäller främst övergripande och strategiska frågor. Det kan handla om budget, fastigheter, policydokument, begravningsverksamheten och kyrkogårdarna, personalfrågor och mycket mer. Församlingsråden har också en mycket viktig roll. Även de arbetar med budget och egentligen allt som berör den enskilda församlingen utifrån den grundläggande uppgiften som är gudstjänsten, undervisningen, missionen och diakonin. Val till församlingsråd föregås, senare i höst, av ett öppet nomineringsmöte, där församlingens röstberättigade medlemmar nominerar kandidater.

Kyrkovalet har sin grund i Jesus Kristus. Det kan ju tyckas lite märkligt att en judisk man med skägg och sandaler är upprinnelsen till det som i dag förtroendemannaorganisationen med dess olika "styrelser" i Svenska kyrkan. Emellertid handlar det om värnandet om demokratin. Till och med lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan låter fastslå i 2 § att "Svenska kyrkan är en öppen folkkyrka, som i samver-

kan mellan en demokratisk organisation och kyrkans ämbete bedriver en rikstäckande verksamhet". Samtidigt är uppdraget varken större eller mindre än det enskilt goda mötet mellan människor i en kyrka eller i ett församlingshem. Ofta har jag tänkt när jag mött en sargad medmänniska på stan, "är det Kristus?" eller när jag ser någon ligga utslagen på en parkbänk att "det hade kunnat vara jag". Svenska kyrkan behöver alltid, i alla tider, välja medmänsklighetens väg i Jesu Kristi efterföljd. Gör vi inte det – är allt meningslöst. Det spelar ingen roll hur välformulerade policydokument vi har eller hur fint våra kyrkor är renoverade om vi inte kan möta våra medmänniskor.

Jesus sa: "Jag var hungrig och ni gav mig att äta, jag var törstig och ni gav mig att dricka, jag var hemlös och ni tog hand om mig, jag var naken och ni gav mig kläder, jag var sjuk och ni såg till mig, jag satt i fängelse och du besökte mig" (Matteusevangeliet 25:35). Det är precis så här vi alla måste fortsätta att handla och vara som kyrka. Vi skall fortsätta att finnas till för alla åldrar, ung som gammal och Roslagens östra pastorats vision "närvaro, förkunnelse och omtanke" ryms i varje enskilt möte.

Jag hoppas att Du vill vara med, ta ansvar som demokrat och rösta fram de som får ditt förtroende att tillsammans med alla anställda, volontärer och mig att bidra till pastoratets framtida frågor och beslut genom att rösta i kyrkovalet den 19 september.

Mika Wallander, kyrkoherde
i Roslagens östra pastorat

FOTO: MARIA SJÖDIN

ROSLAGENS ÖSTRA PASTORAT

Besöksadress: Mariagården, Kyrkog 4, Norrtälje

Telefon, expedition: 0176-799 00

e-post: rop.bokning@svenskakyrkan.se

Telefon, kyrkogårdsförvaltningen: 0176-799 00

e-post: rop.kyrkogardsforvaltningen@svenskakyrkan.se

Kyrkoherde: Mika Wallander, 0176-774 92

Kanslichef: Karin Pettersson, 0176-799 08

Fastighets- och kyrkogårdschef:

Martin Johansson, 0176-799 13

Församlingsherdar:

Väddö församling

tf församlingsherde Björn Rubenson,
0176-524 12

Roslagsbro-Vätö, Estuna-Söderbykarl och
Lohärads församlingar

Fredrik Ekström, 0176-765 31

Norrtälje-Malsta församling

Ninna Birkoff, 0176-774 31

Rådmansö, Frötuna församlingar

Jakob Bäcklund, 0176-766 03

Länna, Blidö och Riala församlingar

Anders Elvin, 0176-26 79 74

Kyrkorådet:

Ordförande Hans Augustinsson, 070-829 08 22

Kyrkligt Magasin

ges ut av Svenska kyrkan, Roslagens östra pastorat och utkommer med 4 nummer per år.

Ansvarig utgivare: kyrkoherde Mika Wallander

Tryck: SIB-Tryck

Distribution: PostNord

Layout: Anneli Ek

Svenska kyrkan

ROSLAGENS ÖSTRA PASTORAT

I Roslagens östra pastorat ingår:

Blidö, Estuna-Söderbykarl, Frötuna, Lohärad, Länna, Norrtälje-Malsta, Riala, Roslagsbro-Vätö, Rådmansö och Väddö församlingar

Roslagens östra pastorat
samarbetar med

sensus

Vill du samtala med någon?

FOTO: KRISTIN LIDELL/IKON

Vill du prata med någon? Varmt välkommen att höra av dig – vi är bara ett samtal bort!

Du hittar kontaktuppgifter på hemsidan svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat eller så kontaktar du expeditionen på telefon 0176-799 00 och ber att få komma i kontakt med en präst eller diakon.

Kvällstid när du jourhavande präst, för samtalsstöd, på larmnummer 112. Öppet kl 17.00-06.00. www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprest

Familjerådgivning

Svenska kyrkans familjerådgivning vänder sig till par, enskilda och familjer som på olika sätt har svårigheter i sina nära relationer.

Familjerådgivningen erbjuder en trygg plats där ni får tala med varandra om det som känns svårt, uttrycka egna känslor och behov samt tillsammans med familjerådgivaren finna vägar till förändring.

Kontakta Anna Nyström, familjerådgivare - tel 0176-774 37

Webb och sociala medier

Vill du veta vad som händer i din församling – välkommen att besöka Roslagens östra pastorats hemsida www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat/

På hemsidan finns en kalender med gudstjänster och övriga verksamheter.

På facebook-sidan, RÖST i Svenska kyrkan, kan du följa verksamheterna i text, bild och film. Du kan även se filmerna på pastoratets YouTube-kanal RÖST i Svenska kyrkan.

Följ gärna pastoratet på facebook eller YouTube-kanal - RÖST i Svenska kyrkan!

Information om gudstjänster och församlingarnas verksamheter hittar du på www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat/.

Varje fredag publiceras en annons i Norrtelje Tidning där veckans gudstjänster finns med.

All verksamhet följer de rekommendationer och regler som regering, folkhälsomyndigheten med flera ger.

Nya på jobbet!

Roslagens östra pastorat välkomnar tre nya medarbetare. Vi önskar dem Guds välsignelse i deras uppdrag!

Josefin
Hedenström,
barn- och
familjepräst

i Norrtälje-Malsta församling

Tidigare har Josefin arbetat som församlingsassistent med fokus på barn och familj. Och till hennes glädje är den nuvarande prästtjänst inriktad på samma område. Med en känsla av att församlingen redan har en otroligt välkomnande och öppna miljö, är hon glad över att få vara med och fortsätta att utveckla den.

Josefins visioner är att det ska vara en församling och en kyrka där alla känner sig sedda. "Att alla får upptäcka att också de har något viktigt att bidra med".

Lena
Nordlander,
sjukhus- &
församlingspräst

i Norrtälje-Malsta församling

Med musikstudier i bakgrunden är Lena idag prästvigd i Härnösands stift och har många strängar på sin lyra. Tidigare har hon arbetat som barn- och ungdomspräst och konfirmandpräst. Och har även erfarenhet inom ignatiansk andlig vägledning och en kyrkoherdeutbildning med sig.

Lenas visioner är att vara med och bygga en församling. "Vi behöver varandra i både glädje och sorg, sjukdom och hälsa, och i tro och tvivel. Ingen människa är en ö".

Lena
Ramdén,
barn- &
ungdomsledare

i Norrtälje-Malsta församling

Med bakgrund i Montessoriförskolan har Lena arbetat flera år med barn och ungdomar i Täby församling. En anknnytning till Roslagen gjorde att hon började söka arbete här. Öppna förskolan är ett område som hon tycker är oerhört bra, så det var en självklarhet att söka tjänsten som barn- och ungdomsledare i Norrtälje-Malsta församling.

Lenas visioner är att se till att det finns en varm, öppen förskola. "En öppen förskola där alla känner sig välkomna".

FOTO: JOHANNES FRANDBEN/IKON

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

**RÖSTA
I KYRKO-
VALET
16-19 SEPT**

Vad vill du att Svenska kyrkan ska göra?

Läs om kyrkovalet på sid 8-13 samt på www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat

Kyrkoval
19 SEP 2021

Svenska kyrkan
ROSLAGENS ÖSTRA PASTORAT

PILGRIM ROSLAGEN

Det är inte farten som är viktig utan riktningen.

Ledord för pastoratsvandringarna, Mika

Kyrkoherde Mika Wallander vandrar, tillsammans med alla som vill, mellan Roslagens östra pastorats 19 olika kyrkor. Vandringen började den 18 maj 2019 och de sista kyrkorna besöks nu i höst!

FOTO: ANNELI EK

Pilgrim Roslagen

Under våren och sommaren har det varit många pilgrimsvandringar i pastoratets församlingar.

Utöver vandringar så var det för första gången en pilgrimscyckling. Den ägde rum under en knapp vecka i mitten av juni. Under cycklingen besöktes alla kyrkor i pastoratet där det dessutom livesändes och de som tittade fick se några guldorn från varje kyrka.

Under hösten kommer fler vandringar äga rum. Bland annat kommer kyrkoherde Mika Wallander avsluta sin vandring mellan alla pastoratets kyrkor med att vandra till Malsta kyrka, Markuskyrkan, Norrtälje kyrka samt Lohärads kyrka.

Mer information om vandringarna kommer ni hitta på hemsidan svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat samt på facebook "Pilgrim Roslagen". Ni kan också kontakta expeditionen för mer information 0176-799 00.

TIDSPLAN .....

NORRTÄLJE

När: Lördag 18 september kl 9.00-13.00

Var: Malsta kyrka till Markuskyrkan och vidare till Norrtälje kyrka

Vandringsledare: Ninna Birkoff och Mika Wallander

Stigfinnare: Katarina Lindkvist

Övrigt: Medtag egen matsäck.

Samling kl 9.00 Malsta kyrka, morgonandakt.

Ankomst ca 12.00 Markuskyrkan.

Ankomst 13.00 Norrtälje kyrka, pilgrimsmässa.

Denna vandring ingår i kyrkoherde Mika Wallanders vandring mellan altare i Roslagens östra pastorat.

Anmälan och mer information: sensus.se/norrtalje

Eventuella frågor: Katarina Lindkvist, katarina.lindkvist@sensus.se eller 073-315 27 65

LOHÄRAD

När: Söndag 24 oktober

Denna vandring ingår i kyrkoherde Mika Wallanders vandring mellan altare i Roslagens östra pastorat. Mer information kommer längre fram. Se hemsidan www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat.

Snart framme vid Frötuna kyrka.

FOTO: ANNELI EK

Andakt vid havet.
FOTO: ANNELI EK

Vandring mot Mellingsholm. FOTO: CLAS ELGBRO

Konfirmand 2021/2022

"Var inte fördomsfull utan testa bara att göra det, annars kanske du ångrar dig!"

"Man åker på roliga läger och träffar många nya kompisar"

"Det blir ett minne för livet!"

Vad är konfirmation?

Konfirmandtiden är en möjlighet att upptäcka, testa och lära sig om kristen tro. Dina frågor om livet, tro och Gud är viktiga. Tillsammans med jämnåriga ungdomar gör du en upptäcktsfärd och får fundera över hur kristen tro hänger ihop med ditt liv samt stora livsfrågor som Gud, Kärlek, Livet och Döden.

Att konfirmeras handlar om att ha roligt, träffa kompisar, lära känna nya människor, åka på läger och uppleva roliga och spännande saker!

FOTO: ALEX GIACOMINI/IKON

ANMÄLAN: Du hittar mer information och anmäler dig genom att fylla i formuläret på:
www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat/roslagskonfa (eller använd QR-koden)

Det går också bra att anmäla sig genom att sms:a/maila ledaren för den grupp du vill börja i. Grupperna har begränsat antal platser. Vi sparar dina personuppgifter under konfirmandtiden och dess efterarbete. **Anmäl dig snarast för att vara garanterad plats i önskad grupp!**

Vilken grupp passar dig?

Vardagsgrupper

Rådmansökonfirmander

För dig som vill träffas på vardagar!

Träffas: torsdagar kl 17.00-19.00

Plats: Rådmansö församlingshem

Kontakt: Clas Elgbro

073-024 50 24

clas.elgbro@svenskakyrkan.se

Väddökonfirmander

Prat om livet, tro, hopp, kärlek, sång, musik, vandringar, golf, fiska, utflykter, överraskningar, läger mm

Träffas: torsdagar

Läger: Ej fastställt när och var

Plats: Väddö församlingsgård

Kontakt: Annika Svärd,

073-063 71 72

annika.svard@svenskakyrkan.se

Skidkonfirmander Norrtälje

För dig som vill träffas mitt i centrum och åka skidor på läger!

Träffas: varannan tisdag

kl 15.00-17.30

Läger: Skidresa ej klart ännu

Plats: Mariagården, Norrtälje

Kontakt: Vicki Kipler,

072-526 47 87

victoria.kipler@svenskakyrkan.se

Frötunakonfirmander

För dig som vill träffas på vardagar!

Träffas: torsdagar kl 17.00-19.00

Plats: Frötuna församlingshem

Kontakt: Clas Elgbro

073-024 50 24

clas.elgbro@svenskakyrkan.se

Sommargrupper

Gotlandskonfirmander Norrtälje

Träffas: några söndagar samt sommarläger i juni

Läger: Gotland vecka 24, dagläger v 25-26

Plats: Mariagården, Norrtälje

Kontakt: Vicki Kipler,

072-526 47 87

victoria.kipler@svenskakyrkan.se

FOTO: Kerstin Zetterlund

Challenge 2022- / Äventyrskonfirmander

För dig som vill testa olika utmaningar runt om i skärgården och lära känna Gud på ett kul och spännande sätt.

Läger 26-29 maj i Idre, 26 juni-1 juli Roslagens skärgård

Kontakt: Anders Elvin

0176-26 79 74

anders.elvin@svenskakyrkan.se

FOTO: Emma Dahlbäck

Funkiskonfirmander

Ett bra alternativ för dig som går i grundsärskola eller gymnasiesärskola!

Träffas: två veckor i juni 2022

Plats: Mariagården, Norrtälje

Kontakt: Eva Romar-Heimdahl

0176-774 44

eva.romar-heimdahl@svenskakyrkan.se

Unga konfirmander, 16-25 år

För dig som vill träffas på helger!

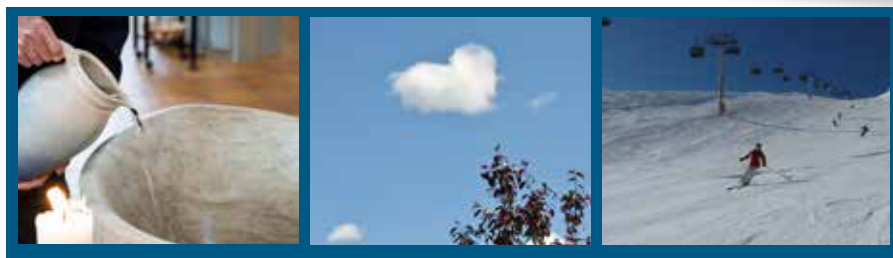
Träffas: en söndag i månaden + läger

Plats: Mariagården, Norrtälje

Kontakt: Ninna Birkoff

0176-774 31

ninna.birkoff@svenskakyrkan.se

Foton: IKON - Johannes Frandsen, Johannes Rosén, Pixabay

Helggrupper

Roslagsbro-Vätö, Estuna-Söderbykarl och Lohärad konfirmander

För dig som vill träffas på helger!

Info/inskrivning: onsdag 8/9 kl 18.00 i Roslagsbro kyrka

Läger: Åland och Alnäs

Info: Josefin Blom Lugn

0176-765 65

josefin.blom.lugn@svenskakyrkan.se

Fjällkonfirmander Länna, Riala, Blidö

För dig som gillar att åka skidor

Träffas: en helg per månad

Läger: fjällen (sportlovet)

Plats: Bergshamra

Kontakt: Anders Elvin

0176-26 79 74

anders.elvin@svenskakyrkan.se

Reservation för ev. ändringar

Det här är KYRKOVALET!

Kyrkoval

19 SEP 2021

Roslagens östra pastorat laddar för kyrkoval den 19 september. Svenska kyrkan är demokratiskt uppbyggd och genom att rösta i kyrkovalet påverkar du vad kyrkan ska göra. Hoppas att du tar chansen att påverka!

Svenska kyrkan har 5,8 miljoner medlemmar, cirka 21 600 anställda och tusentals och åter tusentals frivilligarbetare. Vart fjärde år hålls det val då drygt 19 400 förtroendeuppdrag ska fördelas. I kyrkovalet 2021 är det 5 miljoner personer som har rösträtt. Det är medlemmar som är minst 16 år gamla på valdagen den 19 september som får rösta.

För Svenska kyrkan är medlemmarnas inflytande viktigt. För att kunna kalla sig folkkyrka måste ju folket vara med och styra. Det gör vi på tre olika nivåer: lokalt, regionalt och nationellt. Parallellt med de nivåerna finns också ett religiöst, teologiskt, ledarskap i form av kyrkoherdar, biskopar och ärkebiskopen.

KYRKOFULLMÄKTIGE, DITT LOKALA VAL

Du väljer till kyrkofullmäktige i ditt pastorat, Roslagens östra pastorat. Där ingår följande församlingar: Blidö, Estuna-Söderbykarl, Frötuna, Lohärad, Länna, Norrtälje-Malsta, Riala, Roslagsbro-Vätö, Rådmansö och Vaddö.

Kyrkofullmäktige bestämmer ramarna för den verksamhet som finns nära dig. Till exempel vilken verksamhet för barn och unga som ska finnas i församlingen, eller hur kör- och konsertverksamheten ska se ut.

VAL TILL STIFTET, REGIONALT

Svenska kyrkan är indelad i 13 stift. Roslagens östra pastorat tillhör Uppsala stift.

Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ. Stiftens främsta uppgift är att stödja församlingarna i deras verksamhet och förvaltning genom expertis inom flera områden. De kan till exempel bidra med kunskap i kyrkoantikvariska frågor, när en kyrka inom stiftet behöver renoveras.

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

VAL TILL KYRKOMÖTET, NATIONELLT

Kyrkomötet är Svenska kyrkan högsta beslutande organ med 251 ledamöter. Det beslutar om kyrkans gemensamma och övergripande frågor. Kyrkomötet behandlar också frågor om hur kyrkan ska arbeta med klimatfrågan och vilka psalmer som ska finnas i psalmboken.

EN DEMOKRATISK FOLKKYRKA

Svenska kyrkan är en öppen och demokratisk folkkyrka med rum för alla, både sökare och troende. Det är medlemmarna, genom att rösta i kyrkovalet, som väljer vilka som ska vara med och besluta i kyrkomötet, stiftsfullmäktige och kyrkofullmäktige på lokal nivå.

1 Påverka vad Svenska kyrkan ska göra

Vilken är din hjärtefråga?
Vill du att kyrkans medarbetare ska stötta hemlösa?
Fira fler gudstjänster?
Bryta ensamheten bland äldre?
Rusta sig för krisarbete?
Satsa på barn och unga?
Ska mer av kyrkoavgiften gå till att bevara vårt gemensamma kulturarv i form av kyrkor och traditioner eller till musikverksamheten?

3 skäl att rösta

2 Värna demokratin

Om demokratin ska fungera måste den användas!
Genom personkryss kan du påverka så att engagerade och kloka personer får ansvar att styra på lokal-, regional- och nationell nivå.

3 Det gör skillnad lokalt och globalt

Din röst gör det möjligt att fortsätta vara en kyrka för alla, en samhällsaktör som gör skillnad. En kyrka som spelar roll i enskilda människors liv, både i glädje och sorg. En kyrka som kämpar för allas lika värde, för fred, förståelse och en rättvisare och hållbarare värld - i det lokala samhället och genom ett internationellt engagemang.

Info

Nomineringsgrupper kallas de grupper som du kan rösta på i kyrkovalet. Dessa grupper presenteras på sid 9-13.

Info

Från 6/9 till 19/9 kan alla medlemmar som fyllt 16 år rösta. Information om hur röstningen går till finns på nästa sida.

Info

Har du bestämt dig för att rösta? Uppmuntra andra att också göra det!

HÄR KAN DU RÖSTA:

FÖRTIDSRÖSTNING, RÖSTNINGLOKAL

Mariagården, Kyrkogatan 4 i Norrtälje

Måndag 6/9–fredag 10/9 kl 13.00–16.00, tisdag 7/9 kvällsöppet kl 17.00–20.00, lördag 11/9 kl 10.00–13.00

Måndag 13/9–fredag 17/9 kl 13.00–16.00, tisdag 14/9 kvällsöppet kl 17.00–20.00, lördag 18/9 kl 10.00–13.00 och söndag 19/9 kl 09.00–11.00 samt 16.00–20.00

VALDAGEN

Grisslehamn, Medborgarhuset: kl 09.00–11.00, 16.00–20.00

Älmsta, Församlingsgården: kl 09.00–11.00, 14.00–20.00

Björkö, Medborgarhuset: kl 09.00–11.00, 16.00–20.00

Estuna församlingshem: kl 09.00–11.00, 14.00–20.00

Lohärads prästgård: kl 09.00–11.00, 14.00–20.00

Söderbykarls församlingshem: kl 09.00–11.00, 14.00–20.00

Roslagsbro, Sockenstugan: kl 09.00–11.00, 14.00–20.00

Vätö, Församlingsgården: kl 09.00–11.00, 14.00–20.00

Norrtälje, Mariagården, Kyrkog 4: kl 08.00–11.00, 12.00–20.00

Norrtälje, Markuskyrkan, Grindv 9: kl 08.00–11.00, 12.00–20.00

Norrtälje, Kvisthamraskolan: kl 08.00–11.00, 12.00–20.00

Rådmanö församlingshem: kl 09.00–11.00, 14.00–20.00

Frötunagården, Rösavägen 29: kl 09.00–11.00, 14.00–20.00

Bergshamra, Rosenlundskyrkan: kl 09.00–11.00, 14.00–20.00

Sockenstugan Blidö: kl 09.00–11.00, 16.00–20.00

Riala Prästgård: kl 09.00–11.00, 16.00–20.00

Mer info om kyrkovalet finns också på www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat

KYRKOTAL

– Din röst spelar roll!

Kyrkotal

19 SEP 2021

Vilka ska du rösta på – och varför? Kyrkligt Magasin har ställt fyra frågor till de åtta olika nomineringsgrupperna som ställer upp i valet till kyrkofullmäktige i Roslagens östra pastorat. På följande sidor hittar du svaren från de olika grupperna.

Sven Söderman, Lena Hultin, Marie Egelin, Maj Åberg Palm, Gustaf Palm, Katarina Egelin och Martin Sandström. På bilden saknas Susanne Hallqvist, Anders Björkman, Eva Hasselblad, Annette Tagesson, Mats Hultin och Birgitta Mattsson.

BORGERLIGT ALTERNATIV

1. Hur vill ni påverka förutsättningarna för församlingarna i Roslagens östra pastorat att utföra sin grundläggande uppgift: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission?

Kärna och nav i Svenska kyrkan är församlingarnas gudstjänstliv. Vi befinner oss just nu i en pandemi och den innebär kraftigt minskat gudstjänstliv ute i våra kyrkor. Vi i Borgerligt alternativ anser att digitala gudstjänster är viktiga för att överbygga denna period. T.ex. digitala ”Tro och liv”-samtal och digitalt kyrkkaffe är möjliga utvecklingar. Digitalisering öppnar även helt nya möjligheter att möta barn och ungdomar, en viktig framtidsfråga.

Kristen tro blir synlig i omtanke om medmänniskan, diakoni är kyrkans sociala arbete. Många äldre lider idag av av önskad ensamhet och isolering och här har medarbetare och volontärer en viktig uppgift. Den psykiska ohälsan, inte minst bland unga, ska tas på allvar. Så även här är digitala forum mycket viktiga.

Begravningsplatserna skall vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värde inte minskas eller förvanskas. Borgerligt alternativ vill verka för att alla kyrkogårdar i pastoratet inventeras så att kulturhistoriska gravar identifieras och förvaltas vidare, även om gravrättsinnehavare saknas.

2. Vilken fråga är mest angelägen för kyrkorådet kommande mandatperiod? Pastoratets hela verksamhet pågår i församlingarna. Att sätta församlingarna i centrum och att visa detta genom att delegera mer av besluten ut i församlingsråden är nödvändigt. Byråkratisering och centralisering ska motverkas.

3. Vilken är Svenska kyrkans viktigaste fråga?

Barn och unga är vår framtid. Insatser för att fler ska döpas och konfirmeras är nödvändiga. Samlingar som t.ex. skolavslutningar är en del i mötet med barn och unga och Borgerligt alternativ vill att skolan och kyrkan samverkar i dessa sammanhang.

4. Vilka tre områden som är extra viktiga för er nomineringsgrupp?

Församlingarna och gudstjänstlivet, byråkrati och centralisering ska motverkas.

Volontärer och diakoni, för att bryta ensamhet och psykisk ohälsa.

Barn och ungdomar är framtiden, satsa bland annat genom dop och konfirmation för att stärka kunskapen om kristen tro och stödja mänsklig mognad.

Kontaktperson:

Maj Åberg Palm, tel 070-480 35 17

Arne Jansson, David Säll, Gerd Löfgren, Britt-Marie Åhman, Claes Holmström och Gunnar Englund.

På bild saknas Stefan Törnqvist och Bengt Jansson.

Margareta Söderman, Anita Bertilsson, Ellinor Lunden, Agneta Hedberg, Åza Alpmark, Eva Storell, Jenny Ring, Anita Englund, Bertil Karlsson. På bilden saknas Kerstin Berggren, Tord Söderman, Jannie Ring och Crister Englund.

CENTERPARTIET

1. Hur vill ni påverka förutsättningarna för församlingarna i Roslagens östra pastorat att utföra sin grundläggande uppgift: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission?

Genom att stärka församlingens budget för att kunna delegera fler arbetsuppgifter till församlingens råden, såsom senior-, barn- och ungdomsverksamhet samt musikverksamhet.

2. Vilken fråga är mest angelägen för kyrkorådet kommande mandatperiod? Centerpartiet vill stärka demokratin. De lokala församlingens råden ger bäst möjlighet till engagemang. Beslut ska fattas så nära människor som möjligt.

3. Vilken är Svenska kyrkans viktigaste fråga?

Medlemsantalet. Och dopet, då fler föräldrar väljer att inte döpa sina barn. Men även att förhandla fram ett bättre avtal för anti-kvarisk ersättning och kyrkunderhållsbidraget.

4. Vilka tre områden som är extra viktiga för er nomineringsgrupp?

Nu när vi går in i en ny mandatperiod vill vi fokusera på människors inflytande i våra församlingar. Församlingens styrelse. Pastoraten har stor frihet att själva utforma församlingens roll. Vi vill stärka människors inflytande i Svenska kyrkan genom aktiva och engagerade församlingens råden.

Kyrkan behöver utveckla sina mötesplatser, där människor känner sig välkomna och väl bemötta. Den grundläggande uppgiften, att fira gudstjänst, kompletteras med andakter och andra aktiviteter i församlingens gårdar i naturen och i samverkan med kommun, näringsliv och ideella organisationer. Sociala medier är viktiga mötesplatser där vi når många. Där ska kyrkan vara en aktiv och positiv kraft. Samverkan är särskilt viktig i fråga om social verksamhet.

Centerpartiet arbetar för att kyrkan ska vara en stark och känd aktör inom miljöarbetet och arbeta aktivt för omställning till ett hållbart samhälle, lokalt och globalt. Svenska kyrkan ska förvaltas på ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart sätt och ha tydliga och mätbara mål.

Kontaktperson:

Claes Holmström, tel 070-147 16 34

KVINNOKRAFT I KYRKAN I ROSLAGENS ÖSTRA PASTORAT

1. Hur vill ni påverka förutsättningarna för församlingarna i Roslagens östra pastorat att utföra sin grundläggande uppgift: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission?

Svenska kyrkan måste demokratiseras för att utveckla gudstjänst, undervisning, diakoni och mission.

2. Vilken fråga är mest angelägen för kyrkorådet kommande mandatperiod? Utökad samverkan mellan Roslagens östra pastorat och medborgare inom pastoratet, för ökat engagemang i kyrkan och fler medlemmar.

Utveckla Almviks föreningshus som kulturcentrum tillsammans med kyrkan, Blidögårds byalag, pensionärsföreningar med flera.

3. Vilken är Svenska kyrkans viktigaste fråga?

Verka för att våra kristna värderingar får genomslag i miljö och välfärdsfrågor. Bibehålla och utveckla våra kristna traditioner. Behålla medlemmar, få fler människor engagerade, öka antalet medlemmar.

4. Vilka tre områden som är extra viktiga för er nomineringsgrupp?

Bevara och utveckla Almviks föreningshus som kulturcentrum tillsammans med kyrkan, blidögårds byalag, pensionärsföreningar med flera.

Renovering fastigheter och anläggningar tex bryggor och eventuellt solfångare på kyrktaket. Få fler människor engagerade i kyrkan till exempel genom fler musikgudstjänster året om.

Kontaktperson:

Margareta Söderman, tel 073-787 86 46

Mer info om kyrkovalet finns också på www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat

Vad vill du att Svenska kyrkan ska göra?
Rösta i kyrkovalet 19 september!

Svenska kyrkan
ROSLAGENS ÖSTRA PASTORAT

Kyrkoval
19 SEP 2021

Gunnar Erlandsson, Kjell Åhlander, Göte Lagerkvist, Eva-Karin Andersson, Staffan Lundqvist, Birgit Fransson, Håkan Lundén, Birgitta Angeberg-Edlund, Monica Enfjord, Margareta Yttergård, Agneta Ågren, Anneli Ek och Fanny Ek. På bilden saknas: Peter Hilmer-son, Ulrika Södrén, Rolf Arnheden, Lena Gidlöf, Torbjörn Lännevall, Ivan Mattsson, Lennart Nilsson, Emil Svenungsson, Märet Ström, Britt-Marie S Tegeborg, Sophia Matti, Åke Öhman, Kristina Edberg, Inger Källmark, Malin Post, Arne Johansson

KYRKFOLKET.SE

1. Hur vill ni påverka förutsättningarna för församlingarna i Roslagens östra pastorat att utföra sin grundläggande uppgift: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission?

Kyrkofolket.se är en partipolitiskt obunden nomineringsgrupp som lägger stor vikt vid den grundläggande uppgiften. Vi menar att det är viktigt med samverkan mellan anställda, förtroendevalda och församlingsbor för att förverkliga församlingarnas egna lokala idéer och visioner.

Gudstjänster kan utformas i gudstjänstgrupper tillsammans med präst och andra anställda. Olika gudstjänstformer för olika behov. Lekmän ska kunna ansvara för vissa gudstjänster.

Evangeliet förkunnas inte bara med ord, därför vill vi stödja och uppmuntra församlingarnas kör- och musikverksamhet. I varje församling skall det finnas utbildad personal som särskilt arbetar med de diakonala uppgifterna. Barn- och familjeverksamhet är ett prioriterat område som ett led i kyrkans undervisning. Konfirmationstiden ser vi som särskilt viktig då det kan vara vägen till engagemang i kyrkan.

Våra kyrkor ska hållas öppna för besök och enskilda andakter. Tillsammans skapar vi mötesplatser för kristen växt och mognad. Svenska kyrkan är en del av den världsvida kristna kyrkan. Det ska ta sig uttryck i församlingarnas engagemang för ACT Svenska kyrkan, kyrkans biståndsarbete.

2. Vilken fråga är mest angelägen för kyrkorådet kommande mandatperiod? Kyrkorådet ska ta del av församlingarnas verksamhet. Vi vill att varje församling ska vara representerad i kyrkorådet. Pastoratet med sina tio församlingar är en helhet men ärenden behöver delegeras till församlingsråden för att delaktighet ska uppnås.

3. Vilken är Svenska kyrkans viktigaste fråga?

Stå upp för Svenska kyrkans tro och bekännelse.

4. Vilka tre områden som är extra viktiga för er nomineringsgrupp?

Vi vill värna om och vårda våra kyrkor och kyrkogårdar med hänsyn till miljö och hållbarhet. De medeltida kyrkor är ett kulturarv. Kyrkogårdarna är ansiktet utåt.

Vi vill ta vara på människors engagemang, du ska få känna att du har en uppgift. Kyrkan är vi, tillsammans.

Vi vill att kyrkan ska vara aktiv i närsamhället och hitta former för att gå ut och möta människor där de befinner sig. Kyrkan ska finnas med i livets olika skiften för stöd, reflektion och framtidstro. Det är viktigt för fortsatt förtroende för kyrkan.

Kontaktpersoner: Margareta Yttergård, 073-039 86 34
Håkan Lundén, 070-646 26 93

Hans Augustinsson, Inga-Britt Johansson, Göran Pettersson, Anna Wallin, Roland Langhé, Vanja Lax Wallin, Kjell Liljeberg, Susanne Johansson, Olle Andersson, Rachel Pettersson, Erik Olsson, Kerstin Mattsson, Per Olof Johansson, Kerstin Dahlberg, Gunilla Jepson, Britt-Marie Andersson, Agneta Burell

LOHÄRADS FRAMTID

1. Hur vill ni påverka förutsättningarna för församlingarna i Roslagens östra pastorat att utföra sin grundläggande uppgift: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission?

Den grundläggande uppgiften bedrivs av våra tio församlingar. Det är därför viktigt att församlingarna ges bästa möjliga förutsättningar att utföra den. Det sker genom att delegera ansvar och beslut till församlingsråden. Genom att församlingen själv får ta ansvar och fatta beslut stimuleras det lokala engagemanget. Församlingsrådet känner bäst de lokala förutsättningarna och kan anpassa verksamheten efter dem.

2. Vilken fråga är mest angelägen för kyrkorådet kommande mandatperiod? Att skapa förutsättningar så att alla pastoratets tio församlingar kan fullgöra sin grundläggande uppgift. Det görs genom att besluten får fattas lokalt och att resurser avsätts till verksamhet.

3. Vilken är Svenska kyrkans viktigaste fråga?

Att vara ett relevant alternativ för det växande intresse som finns för existentiella frågor.

4. Vilka tre områden som är extra viktiga för er nomineringsgrupp?

Att pastoratets tio församlingar får delegerat så mycket ansvar och beslut som kyrkoordningen medger. Det är i församlingarna verksamheten bedrivs och det är här det går att bygga upp en verksamhet med stort ideellt engagemang.

Att stimulera ideellt arbete. Det ger ett ökat engagemang och därmed förutsättningar för en levande församling. Dessutom bidrar det till att kyrkoavgiften kan hållas lägre.

Att det fortsatt finns en lyhördhet från pastoratets fastighets- och kyrkogårdsförvaltningar för församlingarnas önskemål och att pastoratet fortsatt hjälper församlingarna med administrativa frågor. Det är viktigt för det lokala engagemanget att det finns en möjlighet att föra fram önskemål när det gäller fastigheter, inventarier och kyrkogårdar.

Kontaktperson:

Hans Augustinsson, 070-829 08 22

Kyrkoval
19 SEP 2021

Boel Boberg, Karin Avellan-Hultman, Marie Feldthusen, Solbritt Öjemyr, Cecilia Skördell, Evi-Britt Björck, Agneta Hedlundh samt Peter Linusson. På bilden saknas David Näslund, Kristina Morberg, Anna-Lena Naeslund och Birgitta Bjuhr.

Gruppledare Kristina Drotz

POSK - partipolitiskt obundna i kyrkan

1. Hur vill ni påverka förutsättningarna för församlingarna i Roslagens östra pastorat att utföra sin grundläggande uppgift: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission?

POSK:s vision är att kyrkan ska vara en gemenskap som speglar Guds vilja i gudstjänst och som talar tydligt om Jesus Kristus. Att gudstjänsten ger gemenskap, hopp och möjlighet att växa i tro. Att dop- och konfirmationsundervisning sker med Kristus i centrum.

Att Svenska kyrkan tar fram ett underlag som församlingarna kan utgå ifrån i undervisning för barn, unga och vuxna.

Vi vill ge utbildningsmöjligheter för ideella medarbetare, för att öka deras delaktighet.

I en levande församling tar sig tron uttryck i kärleksfull och praktisk diakonal omsorg. Diakonin behöver därför bra medel för att fortsätta kunna hjälpa utsatta medmänniskor.

Vi vill skapa delaktighet mellan församlingarna så att alla inkluderas. Respektera individen och glädjas åt mångfalden, vara en tydlig röst i samhället och visa på ett liv i rättvisa och fred. Bygga broar mellan olika kyrkliga traditioner och mellan olika kristna kyrkor. Sträva efter en sann, öppen dialog mellan människor av olika tro. Stödja rättvis handel, hållbart nyttjande av jordens resurser och värna det viktiga kulturarv som utgörs av kyrkor och kyrkogårdar.

2. Vilken fråga är mest angelägen för kyrkorådet kommande mandatperiod? Att ge resurser till församlingarna så att de kan utföra sina grundläggande uppgifter: fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och mission.

3. Vilken är Svenska kyrkans viktigaste fråga?

Att hjälpa människor att hitta en tro på Gud, ge närvaro, gemenskap och möjlighet att växa i tro.

4. Vilka tre områden som är extra viktiga för er nomineringsgrupp?

Kyrkomusiken är en stor del av vårt kulturliv. Rekryteringen av kyrkomusiker bör stärkas och antalet utbildningsplatser ökas. Barn och unga bör tidigt uppmuntras att sjunga och spela.

Öka medvetenheten om demokratins villkor inom kyrkan genom att arbeta för ett billigare och enklare valsystem, där en stor del av kostnaden för kyrkoval istället kan användas till verksamheter.

Ökade resurser till barn, unga och familjer. De är en viktig del i våra församlingar och i vårt gudstjänstliv. Församlingarna ska vara en naturlig del av samhället. Förhoppningsvis ett sätt att kunna få nya medlemmar som kan se det stora utbud de får för sin medlemsavgift.

Kontaktperson:

Agneta Hedlundh, 070-660 45 67

SOCIALDEMOKRATERNA

1. Hur vill ni påverka förutsättningarna för församlingarna i Roslagens östra pastorat att utföra sin grundläggande uppgift: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission?

Vi vill ge varje församling rätt förutsättningar både ekonomiskt och personalmässigt för att vi ska kunna göra våra grundläggande uppgifter, så att vi får ett blomstrande gudstjänstliv, fler konfirmander och bra barnverksamhet samt det diakonala så som soppluncher, samtalsgrupper mm.

Svenska kyrkans öppenhet är grundläggande och vi vill främja kyrkans kulturinsatser och säkra att staten även fortsättningsvis bidrar till vårt gemensamma kulturarv. Vi vill främja kyrkans samverkan med kommuner och regioner genom insatser inom det diakonala området och tar avstånd från krafter som vill begränsa Svenska kyrkans verksamhet till de mest trogna gudstjänstbesökare.

Vi ser församlingen som en resurs och vill se en kompetensutveckling där anställda tillsammans med förtroendevalda och församlingsbor utvecklar den grundläggande uppgiften. Vi vill också främja ett ökat ideellt engagemang.

2. Vilken fråga är mest angelägen för kyrkorådet kommande mandatperiod? Att vi försöker behålla våra medlemmar och att vi värdar dem så att de vill vara kvar i Svenska kyrkan. En annan fråga är ekonomin som förändras och då är det viktigt att vi är ekonomiska och tänker till innan vi ska göra investeringar. Sköta om våra kyrkor, kyrkogårdar och fastigheter på ett bra sätt.

3. Vilken är Svenska kyrkans viktigaste fråga?

Att behålla våra medlemmar i Svenska kyrkan samt att vi måste börja engagera de yngre.

4. Vilka tre områden som är extra viktiga för er nomineringsgrupp?

Demokrati, alla människors lika värde, frihet jämlikhet och solidaritet.

Det är mycket viktigt för oss då det är vår ideologi samt den grund vi står på som socialdemokrater. Det är något som genomsyrar vår politik i Svenska kyrkan.

Vi ser att arbetet för jämställdhet är centralt och vi kommer aldrig acceptera att kvinnor motarbetas och diskrimineras i sin tjänsteutövning på grund av kön. Vi ser också, i tider av stora förändringar, behovet av en god organisation. Vi vill se samarbete mellan kyrkan, folkrörelserna och övriga civilsamhället för att främja uppbyggnad av ett solidariskt samhälle. Och vi vill bidra till att ACT Svenska kyrkan kan fortsätta vara en stark aktör i det internationella solidaritetsarbetet.

Kontaktperson:

Kristina Drotz, 0730-47 96 47

Andrea Kronvall,
Mats Geijer,
Helena Ekekihl
Saknas på bild:
Isak Kronberg, Lars
Jennerstål, Dennis
Ekström, Mikael Teir,
Thomas Högbom,
Mikael Jansson,
Sören Karlsson,
Dan Lindström,
Ingela Nordström,
Anders Norling

SVERIGEDEMOKRATERNA

1. Hur vill ni påverka förutsättningarna för församlingarna i Roslagens östra pastorat att utföra sin grundläggande uppgift: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission?

”Frihet under ansvar” ska gälla för församlingsråden. Dock med tydliga ansvarsområden, vilket vi upplever efterfrågas. Det är viktigt att ta vara på och uppmuntra lokala idéer och engagemang, samt säkra att hjälp och stöd finns att tillgå inom organisationen. Alla – från församlingsråd och anställda till präster och diakoner ska finnas för varandra via stöd, uppmuntran och insatser.

Under pandemin har den diakonala verksamheten varit särskilt

viktig men sällan så begränsad pga restriktioner. Många, framförallt äldre, är och har varit isolerade. Vi tror att kyrkan kan utöka den diakonala verksamheten genom att i högre utsträckning använda sig av volontärer, som med stöd av kyrkan har kontakt med församlingsmedlemmarna.

2. Vilken fråga är mest angelägen för kyrkorådet kommande mandatperiod? Fortsatt arbete med att forma våra tio församlingar till en gemensam enhet, med lokal prägel, där alla känner tillhörighet och ser fördelarna med att vara en del av Roslagens östra pastorat. Ett aktivt och lyhört kyrkoråd behöver därmed fortsätta med just detta, på uppdrag av kyrkofullmäktige.

3. Vilken är Svenska kyrkans viktigaste fråga? Medlemstappet. Svenska kyrkan bör ta till sig av kritiken gällande att de på nationell nivå ägnar sig för mycket åt andra frågor än de fyra kärnuppgifterna. Kyrkan ska vara fri från politisering och behöver inse sitt värde av att vara tidlös.

4. Vilka tre områden som är extra viktiga för er nomineringsgrupp? Stävja medlemstappet. Kyrkan kan synas mer. Väddö församling var synliga och anträffbara under påsken utanför den lokala matbutiken, vilket uppskattades. Kyrkan ska vara där människor är och hitta vägar för att lyckas med det.

Satsa på barn- och ungdomsverksamhet.

Vi har goda förutsättningar i kommunen att tidigt få familjer inkl. barn att ta del av allt som den lokala kyrkan redan erbjuder, men dock kan utveckla ännu mer. Här behöver efterfrågan kartläggas ytterligare.

Värna om vårt gemensamma kulturarv så som kyrkor, kyrkogårdar och andra fastigheter i kyrkans ägo, som t.ex. församlingshem.

Kontaktperson:

Andrea Kronvall, 073-932 04 40

Rapport från fastighetsförvaltningen

Under året har vi ett antal fastighetsprojekt som pågår. Fastighetsunderhåll inom kyrkans värld är brett vilket detta axplock av årets projekt vittnar om.

Vi börjar på kyrkogården där omläggning av delar av muren på Lohärads kyrkogård kommer göras under hösten. På Vätö kyrka ska ena takfallet läggas om med nya spån och vid Björkö-Arholma kyrka har vi timmermän som byter ut murkna bottenstockar på klockstapeln. I Norrtälje kyrka renoverades fönstren på sakristian under försommaren.

Går vi sedan in i kyrkan planerar vi att restaurera medeltida skulpturer i Riala och Roslagsbro kyrkor. Smuts och sot tas bort och färgflagor som är lösa fästes tillbaka.

På den mer tekniska sidan har ljudanläggningarna i Väddö kyrka, Singö kyrka och församlingsgården i Älmsta bytts ut eller fått en upprustning. På Vätö har avloppsanläggningen till församlingshemmet och angränsande bostadshus bytts ut.

Bakom alla synliga projekt finns ett långt planeringsarbete som utgår från vård- och underhållsplaner. Under våren har mycket arbete lagts ner på att ta fram och uppdatera dessa för våra kyrkor och övriga byggnader. Vi har gjort statusbesiktningar av byggnadskonstruktioner och arbetet fortsätter under hösten och planeras att färdigställas 2022. Under arbetet har vi hittat några saker som behöver åtgärdas akut men syftet är framför allt att kunna planera åtgärder framåt och se hur kostnaderna ser ut på sikt.

KERSTIN MUNDT, fastighetsförvaltningen

Kommande projekt är att bland annat restaurera medeltida skulpturer. På bilden S:t Eriksstatyn som finns i Roslagsbro kyrka.

KYRKORNA i Roslagens östra pastorat

I Roslagens östra pastorat har vi hela 19 kyrkobyggnader. Alla har sin speciella karaktär och sin egen historia. I Kyrkligt Magasin presenterar vi dem närmare och i detta nummer berättar vi om Blidö kyrka och Estuna kyrka.

KERSTIN MUNDT, fastighetsspecialist

Blidö kyrka

Redan under medeltiden finns det dokumenterat att det i nuvarande Blidö församling fanns kapell långt ut i skärgården. Dessa användes av fiskare och sjöfarare. Var dessa kapell låg är dock lite oklart men troligtvis låg ett av dem på Blidö. Den äldsta kända kyrkan på Blidö byggdes på 1650-talet och bekostades av Blidögårds ägare. Det var en liten träkyrka som är ovanligt väldokumenterad då det gjordes en syn av byggnaden 1854 där protokollet finns bevarat. Då var kyrkan i så dåligt skick att det beslutades att den måste ersättas. Den nya kyrkan började muras upp runt om den gamla kyrkan år 1856. Året efter revs den gamla och två år senare invigdes den nya kyrkan.

Blidö kyrka är typisk för sin tid med stor volym och stora fönster. De flesta kyrkor är orienterade i öst-västlig riktning med altaret mot öster där solen går upp. Blidö kyrka ligger dock i nord-sydlig riktning med altaret mot norr. Detta beror på att kyrkan anpassades efter den bergkalle som den ligger på.

Invändigt präglas kyrkan av byggtiden samt en ombyggnad från 1937. Från den gamla kyrkan finns en del inventarier bevarade, bland annat dopfunten och flera ljuskronor. Vid ombyggnaden byttes bänkbänorna ut, kyrkan fick ny färgsättning och centralvärme installerades.

Blidö församling är en utpräglad skärgårdsförsamling som sträcker sig ända ut till Svenska högarna där det idag finns en liten klockstapel. På 1600-talet fanns det ett litet kapell med tillhörande klockstapel. Klockan fördes 1760 till Norrtälje gamla rådhus. När församlingen ville få tillbaka klockan vägrades detta med motiveringen att kapellet var så förfallet att det inte skulle gå att använda mer.

FOTO: LARS LINDGREN

Estuna kyrka

Estuna kyrka är en av pastoratets äldsta kyrkor från början av 1200-talet. Det finns en inskription i kyrkan som säger att den uppfördes redan år 1063 men flera byggnadsdetaljer skvallrar om senare tillkomst. Ett årtal som däremot är verifierat med hittade dokument är en invigning av kyrkan 1298, detta var troligtvis efter att långhuset förlängts västerut. Det finns många detaljer som berättar om kyrkans tidigaste historia. Bland annat byggdes koret med kraftiga murar för att kunna bära ett torn, något som aldrig verkställdes. Det går även att konstatera att kyrkan varit vitputsad väldigt tidigt. På vapenhusets vind finns puts vilket visar att kyrkan var putsad redan när vapenhuset byggdes på slutet av 1400-talet.

Estuna är en rikt dekorerad kyrka med målningar från olika tider. De äldsta gjordes redan på 1270-talet och tillhör de äldsta figurativa målningarna i Sverige. När dessa gjordes var innertaket högre och inne i kyrkorummet syns idag bara benen sticka ner på figurerna. Övre delen av målningarna finns kvar uppe på vinden. Målningarna i valven är från 1400-talet och skiljer sig stilmässigt från de äldre. Liksom i de flesta andra kyrkor kalkades målningarna i kyrkan över på 1700-talet. Målningarna på vinden har dock aldrig varit överkalkade vilket, tillsammans med den höga åldern, gör dem riktigt unika.

Inredningen i kyrkan som bänkar, altarpussats och orgelläktare är från 1700-talet och till stor del välbevarade och harmonierar fint med varandra. 1929 gjordes en varsam restaurering av kyrkan och då byggdes bland annat 1700-talsbänkarna om något så de blev bekvämare att sitta i. Även altartavlan är från 1929 innan var det ett fönster.

FOTO: ANNELIK

FOTO: LARS LINDGREN

Almvik

– en pärla i Roslagen!

Naturen i Almvik, med den lilla ön Badholmen, är en grön oas på Blidö. Här kan du fira högtider, vandra i naturen och rasta hunden. Tidigare har här även funnits julmarknader med båtferd till kyrkan – något Blidö församling hoppas ska återupptas. Och visionerna är flera!

Blidö församling fick marken i Almvik som gåva, så att församlingen kunde bygga ett församlingshem. Huset är enkelt så när församlingen fick köpa skolan intill Blidö kyrka, nu kallad Sockenstugan, flyttades fokus till den. Församlingen har många visioner för Almvik.

Biologisk mångfald

För cirka 200 år sedan ägde Baron Carl Eric Lagerheim stora delar av Blidö. När han såg den vackra ängen i Almvik namngav han den efter sin yngsta dotter Aurora.

Flera experter samlades förra året för att räkna alla levande arter på Aurora-ängen och då uppmärksammades hundratals, varav flera rödlistade.

Ida Aronsen från Stockholms universitet gjorde en kandidatuppsats om platsen. Under en presentation av uppsatsen, i samarbete med bland annat Roslagens Naturskyddsförening, konstaterar hon att "det är ett mycket värdefullt område med över

400 arter som är resultatet av många års orörd mark".

Det är fantastiskt att allt har fått vara orört så länge och att arterna har fått växa fram. Nu kan vi planera vidare för hur vi bevarar och sköter om denna biologiska mångfald.

Barn- och ungdomssatsning

Blidö församling vill även göra mer för unga och det finns idéer om en 12-kampsbana, där stationerna är namngivna bland annat efter pastoratets församlingar. Bollkastning, pilbåge och gemensamhetsövningar ska finnas och banan kunna bokas av barn-, ungdoms- och konfirmandgrupper, men även av församlingsbor och olika föreningar.

Vandringar

Biskop Martin Lönnebo tog fram ett hjälpmedel för att växa och bearbeta sin tro. Armbandet *Frälsarkransen*, med pärlor som symboliserar olika saker. En av dessa,

Uppståndelsepärlan, pekar på livets förnyelse. Att bevara och vårda Almvik kan vi göra genom att förnya våra tankar om på vilket sätt vi ska göra det.

– Några av de visioner vi har är att göra en vandring i Almvik, där vi kan finna dessa pärlor och göra en frälsarkransvandring. Att här finns en kunskapsvandring med skyltar om olika träd och växter. Att vi firar friluftsgudstjänster, dop och vigslar. Och att vi tillsammans kan fortsätta att njuta och uppleva naturen och Guds närvaro i Almvik, säger församlingsherde Anders Elvin.

Vill du läsa mer om Frälsarkransen och pärlornas betydelse?

Kolla på verbum.se/fralsarkransen

ANDERS ELVIN,
församlingsherde i Länna, Blidö och
Riala församlingar

KRISTINA DROTZ
ordförande i Blidö församligsråd

FOTON: HANNA ROXELL

KORSORD

Träd i bibeln

1. Från vilket träd togs virket till bygget av Israels förbundsark?		2. Vilket slags träd klättrade Sackaios upp i?		Korsordskonstruktör: Lars-Göran Ståhl ©	NÄSTA	1 FLYGER OMKRING	↙	HAN SKREK SÅ IN I VASSEN		↘	SÄLL- SYNT	
3. Vilket träd förknippas i bibeln ofta med Libanon?		4. Vilket slags träd lät Jesus vissna ner för att det inte bar någon frukt?		KOM LUCIA FRÅN	SKA DETTA ORD SKRIVAS	3		BÖR-DORNA	LETAT IGENOM			
				2								
				STRYKA UT								
				SAKNAR ETT SINNE							SITTER PUBLIKEN RUNT OM PÅ	YRKES-KÄR
				UNDER-HÅLLA				SLAG EL- LER SKRED				
				SABLAR ELLER LAND-TUNGA			BRICKA EL- LER FÄLT					
							LOTT EL- LER TOMT					
LgS	ÅKER ELLER FÖRÄLDER	UPP-SLAGEN	DOM	HELT I SIN ORDNING	SKOL-ÄMNE	STÄMMOR ELLER RÄKNAS VID VAL						
						UTAN HOPP	BAND					
4											FLYTER GENOM DÜSSEL-DORF	RÄCKA
												NEON
ERE-MITERNA												STRÅL-GLANSEN
CEREMONI				SMÄRTSAMT ELLER KÄRLEKSFULLT				IVRIGA & KALLAS				
				MYNNAR I ADRIATISKA HAVET				EUROPEISK BISONOXE				
SÖDERBLANDNING				TILLÄGG								LEDS FRÅN BRYSSEL
TVISTADE ELLER BEREDDE LIN				SOCKER-GRYN		DEL AV HÖFTENS SKELETT		ACKORD				RÄCKA
								TECKEN ELLER VAD				
VISAR												
GULLTIGA												
GAGNAR ELLER KUTTRAR					NATION						BASKISKA REBELLER	
					DEN HAR OFÖR- VEDAD STAM						DEN SKA BETALAS	
					FULLBLOD							CIRKA
												FÖRSMÅ
TRON PÅ ETT TUSEN-ÅRSRIKE								VÅDER-STRECK				
								SVAML & SNURRIGA				TA ELLER SNURRA
FRÅN-SLAGEN				KORT NUMMER		KÄRL OCH ERSATTA						UTOM-JORDING PÅ FILM
RADON OCH NEON				LADE KORT		HONA						
										HUVUD-STAD		
FÅ ATT KOMMA ÖVERENS				VAXA ELLER REDENA						MILITÄR ALLIANS		

NAMN: _____ TEL: _____

Skicka in ditt korsord, senast den 1 november, till Roslagens östra pastorat, Box 15, 761 21 Norrtälje. Skriv ditt namn och telefonnummer. Märk kuvertet "Korsord". Tre vinnare kommer dras och dessa vinner Roslagens östra pastorats soppbok. Vinnarna meddelas per telefon och finns på svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat i början av november.

Vinnare i förra numret var: Anders Bylund, Karin Zetterberg och Anders Adenborg.

Bibelns påverkan på oss människor

I den historielöshet som sägs sprida sig i vårt land är bristen på grundläggande bibelkunskap en av beståndsdelarna. Helt enkelt därför att Bibeln och kristendomen är en grundläggande del av vår historia.

Den som aldrig läst Bibeln saknar en förutsättning att förstå den kultur och civilisation vi lever i. Bibeln har inspirerat många konstnärer och författare. Den har påverkat vårt sätt att tänka. Den har format vårt samhälle.

Men genom alla tider har människor gjort samma upptäckt: dessa urgamla texter berör mig, de handlar om mitt liv, mina tankar, mina problem. Här finns alla de stora existentiella frågorna om identitet, mognad, relationer, liv och död. Och naturligtvis de alltid närvarande frågorna: Vem är Gud? Och vad har han med mig att göra?

Bibeln berör alla, och ibland hittar en och annan också svar i Bibeln. Så har det varit i flera tusen år och så kommer det att vara i framtiden.

För att förstå Bibelns enorma betydelse är det viktigt att känna till den

Författarna till Bibeln visste inte att det var Bibeln de skrev.

Tänk dig Bibeln som ett stort pussel. Alla bitar har sin egen plats, men ingen kan ensam återge helheten. Här ryms de mest skiftande typer av litteratur, från kärlekslyrik till lagtexter. Här finns historisk skrivning, äventyrsberättelser, profetiska brandtal, resebrev med personliga hälsningar, poesi, böner, liknelser. Allt indelat i två huvudavdelningar: Gamla och Nya testamentet.

Gamla testamentet handlar om Israels folk och dess kamp med Gud och livet. Nya testamentet berättar om Jesus från Nasaret och hur den unga kyrkan förde budskapet om hans liv, död, uppståndelse och lära vidare. Därtill kommer Apokryferna med sina 11 böcker, som är ett tillägg till Gamla testamentet.

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Ordet bibel kommer av latinets ”biblia” som betyder böcker. Bibeln är ett helt bibliotek med böcker. Bibeln är skriven och sammanställd av människor som fundrat över frågorna om gott/ont, sanning/lögn, liv/död, men också upplevt Guds godhet och makt.

Jesus skrev ingenting

Bibeln började som ett talat ord. Den muntliga berättartraditionen runt Medelhavets östra stränder har tusenåriga traditioner. Människor samlades kring eldarna och berättade för varandra, och det var nödvändigt att kunna konsten att komma ihåg utantill, att memorera.

När Jesus kom talade han arameiska, som var folkets språk. De lyssnade ofta intresserat men också med stor misstänksamhet. Hans apostlar och lärjungar vandrade ut och predikade, undervisade och förklarade de heliga skrifterna.

Men ingen fick hitta på själv, lägga till eller ta bort något. Det du hade sett och hört, skulle överlämnas oförvanskat. På så sätt fördes berättelserna vidare.

Från ord till skrift

Det är omöjligt att med säkerhet veta hur Gamla testamentet blev den samling av böcker som vi känner till. På 400-talet f.Kr. började människor samla delar av det bibliska materialet, men vissa bibelord har rötter ända till 1000-talet f.Kr.

De första kristna läste regelbundet ur Gamla testamentet vid sina sammankomster. Eftersom de bekände sig till Jesus blev det naturligt att lägga till berättelser om hans liv och lära. Till en början skedde det med ögonvittnesskildringar från någon som kände Jesus under hans livstid. Men allt eftersom församlingarna växte och ögonvittnena dog blev det nödvändigt att skriva ner dessa berättelser. Så tillkom de fyra evangelierna enligt Matteus, Markus, Lukas och Johannes.

Kyrkan fastställde

Nya testamentet

Vid kyrkomötet i Laodikeia, 363 e.Kr., enades kyrkan om vilka böcker som skulle ingå i Nya testamentet. Kyrkorna var framför allt angelägna om att de dokument som togs med i Nya testamentet verkligen var vittnesskildringar och erfarenheter som förmedlats av apostlarna, de som levt närmast Jesus och varit ögonvittnen till hans verk.

CLAS ELGBRO, församlingspedagog

Är du nyfiken på Bibeln?

Vill du lära dig mer med andra nyfikna? Kontakta Roslagens östra pastorat för mer information om Bibelstudiegrupper.

Telefon expedition: 0176-799 00

e-post: rop.bokning@svenskakyrkan.se

Prästen, havet och minsveparen

Minnen från en långresa med HMS Carlskrona

Den svenska marinen har en lång tradition av att ha präst och sjöläsare med i verksamheten. Det har andra nationers marina styrkor också men i Sverige har den här funktionen fått närmast en nyckelroll.

Det hänger samman med insikten att bakom de mycket avancerade tekniska systemen finns människor. Vanliga människor. Mammor och pappor, systrar och bröder. Mjukvaran, det vill säga människorna, är verkligen mjuka när det gäller livets olika händelser och realiteter.

Stor ensamhet

Havet har en speciell förmåga att, så att säga, ta ner människan på jorden. Människans litenhet kan understundom bli mycket påtaglig. Även om moderna kommunikationsmedel gett nya förutsättningar kan också ensamheten bli stor. Små bekymmer kan växa till stora problem som påverkar förmågan att fungera bra.

Att ha någon att tala med är i sådana situationer fundamentalt. Bland annat därför finns prästen ombord. Prästen med sitt ämbete och med sin absoluta tystnadsplikt står utanför de militära graderna och fungerar på samma sätt på alla nivåer. Från styrkechefer och fartygschefer till matrosar.

Om någonting oförutsett inträffar och drabbar en sjöman eller verksamheten ombord kallas det på militärspråk naturligtvis för avvikelser. Men för avvikelserna finns fungerande system och flödes-scheman som också regelbundet övas. Det är alltså inte bara de tekniska systemen som övas och trimmas utan också det rent mänskliga i sammanhanget. Här har prästen, förutom att ansvara för gudstjänster och mässor, fartygstidning med mera en central roll. Ombord fanns 186 personer – officerare, kadetter och värnpliktiga.

Om du är långt ute på de stora världshaven, och om du inte väntar det, är det en mardröm att bli kallad till radiohytten för ett inkommande samtal. I synnerhet nattetid. En oerhört stark obehagskänsla tills du fått besked. Vid ett par tillfällen drabbades fartygets personal av dödsbud hemifrån Sverige. Då fanns jag där med mitt stöd och min erfarenhet.

De kom till mig, ofta under nattvakterna, för att för att prata ut och öppna

HSM Carlskrona.

FOTO: ANDERS SKAGERSTRÖM

tankarna lite. Vetskapen om min absoluta tystnadsplikt var en trygghet i sammanhanget. Det kunde handla om en skilsmässosituation, ett kryptiskt mejl, dålig ekonomi, delad vårdnad, en hund som dött och många andra bekymmer. Från mycket svåra bekymmer till vardagens trivialiteter.

En person som fastnat i minnet är Andersson, en glad skeppskamrat, som då och då kom till mig och slog sig ner i hytten. ”Nu är det åt helvete igen, pastorn. Jag längtar hem till tjejen så förbannat”.

”Andersson”, sa jag för det mesta, ”Vi sätter oss här och saknar tillsammans för jag längtar jag också”. På sjömannspråk kallas det där för plåtsjuka. Till synes bagatellartade händelser som växer till ett stort bekymmer. Men jag lyssnade och tröstade och försökte vara realistiskt hoppingivande om det behövdes. Det handlar mycket om att känna igen symtomen. Då krävs erfarenhet.

Stor acceptans

Ute på de stora världshaven kan till synes små bekymmer bli stora och påverka förmågan att utföra viktiga arbetsuppgifter och det är viktigt att fånga upp. Det sker oftast genom det goda samtalet, eller att du öser ur dig allt på en gång och sen är det bra. För detta finns en stor acceptans i marinen. Du kapslar inte in problemen utan lägger korten på bordet. Det är bra. Det finns inte plats för skitprat och spekulationer. Alla vet och accepterar.

Under påsknatten 1999 firade vi en mässa ombord på Medelhavet, samtidigt som NATO's flygbombningar av före

detta Jugoslavien pågick för fullt under kodnamnet ”Operation Allied Force”. En minst sagt märklig, rentav absurd upplevelse. Men i påsknatten kunde ändå orden höras – ”*Lovad vare du, himmelens och jordens Herre, att du förbarmat dig över oss människor...*”

Nära nog fyra månader och 4 000 landmil till sjöss. En utbildningsexpedition med minsveparen HMS Carlskrona. En storslagen och oförglömlig upplevelse.

ANDERS SKAGERSTRÖM

Vik komminister Väddö församling

Påsknatten ombord på HSM Carlskrona.

FOTO: PRIVAT

AXPLOCK FRÅN FÖRSAMLINGARNA

I varje nummer av Kyrkligt Magasin har vi en hälsning från alla församlingar. Detta är fortfarande en speciell tid vi lever i. Roslagens östra pastorat har fått pausat mycket av den vanliga verksamheten. Gudstjänster har firats i alla församlingar och den verksamhet som bedrivits har följt de restriktioner som gäller från Folkhälsmyndigheten och regeringsbeslut. Församlingarnas medarbetare har fortsatt sitt arbete utifrån pastoratets vision – Närvaro, Förkunnelse och Omtanke.

På följande sidor kommer hälsningar från några av församlingarna!

VERKSAMHETSSTART!

Utifrån de restriktioner som gäller, kommer Roslagens östra pastorat kunna öppna för mer verksamhet under hösten.

I de olika församlingarna finns mängder av verksamheter. Bland annat barnrytmik, öppen förskola, körer, scouter och ungdomsgårdar för de yngre. För de något äldre finns körer, dagträffar, syföreningar, pilgrimsvandringar, sopp-luncher och mycket mer.

Aktuell information kring verksamheterna hittar du på www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat eller kontakta någon av församlingsherdarna i de olika församlingarna (för kontaktinfo, se sid 3).

Hoppas du hittar något som passar dig!

Information om gudstjänster och församlingarnas verksamheter hittar du på www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat.

Varje fredag publiceras predikaturerna i Norrtelje Tidning. All verksamhet följer de rekommendationer och regler som regering, Folkhälsomyndigheten med flera ger.

Höststart för flera verksamheter i Väddö församling

VÄDDÖ FÖRSAMLING. Kära församlingsbor! Välkommen till höstens gudstjänster för inspiration, kraft och vila i ditt dagliga liv. Tycker du om att sjunga, kom och delta i våra körer. Vill du koppla av, gör oss sällskap under en pilgrimsvandring. Du kan också dela vår gemenskap genom att besöka en församlingsafton med särskilt program eller i stunder av samtal om kristen tro och livsåskådning. Vi kommer också att starta ungdomsgrupper med anpassade, spännande upptäckter och upplevelser i annorlunda konfirmandmöten. Från brustenhet till gemenskap är vårt budskap.

BJÖRN RUBENSON, tf församlingsherde i Väddö församling

I samband med höstterminen startar vi upp verksamheterna igen (utifrån de restriktioner som gäller).

FAMILJPROJEKT. Förutom öppen förskola kommer vi att bjuda in till olika spännande aktiviteter där din familj kan vara med. Ett litet axplock som du kan få prova på är äventyrskyrka, familjepilgrimsvandring, utflykter och mycket annat. Så håll utkik i er brevlåda i höst för att boka upp det som ni tycker är kul.

Undrar du över något hör av dig till församlingspedagog Camilla Karlsson 0176-524 15

PILGRIM VÄDDÖ. Pilgrimsgruppen är en grupp för alla som vill träffas en stund och dela livet i stort som smått och planera vandringar tillsammans. Vi ses första tisdagen i månaden kl 19.00-21.00 i församlingsgården. Första gången blir 7 september. Alla är välkomna

Korta pilgrimsvandringar kommer att starta 16 september, sedan fortsätter de varannan torsdag kl 13.00-15.00 på olika platser i församlingen.

Även dagsvandringar kommer att planeras in till hösten.

Så håll kolla på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat så hittar ni mer information

Undrar du över något hör av dig till församlingspedagog Camilla Karlsson 0176-524 15.

STICKCAFÉT träffas varannan torsdag kl 13.00-15.00 i församlingsgården med start 9 september. Då skapar vi hantverk som kan säljas till ACTs olika insamlingar. Vi tar även gärna emot restgarnar

Vill du vara med i vår Act-grupp hör av dig till församlingspedagog Camilla Karlsson 0176-524 15.

Vill du sjunga i kör?

VÄLKOMMEN ATT SJUNGA I VÄDDÖ FÖRSAMLINGS KÖRER

Vi övar inför gudstjänster och andra händelser i kyrkan/församlingen. Vi håller avstånd när vi övar och kommer friska!

Babysång, tisdagar kl 10.00

Barnkör "Annikas Sångfåglar" (från 5 år), tisdagar kl 15.00

Ungdomskör (från 10 år), onsdagar kl 15.00

Vuxenkör "Kom å sjung", onsdagar kl 18.00

Körerna startar vecka 36. Det är gratis att delta – välkommen!

För mer info, kontakta körledare Annika Svärd, 073-063 71 72

annika.svard@svenskakyrkan.se

Plats: Församlingsgården, Älmsta

Hänt sen sist...

ESTUNA-SÖDERBYKARLS FÖRSAMLING.

Wilken sommar det blev! Sol och värme och överfulla badplatser. Aldrig har väl så många i alla åldrar velat bada så tidigt på året i sjöar och hav, härligt! Men vi har också upplevt en återkomst av ökat antal deltagare till våra gudstjänster i sommar, när begränsningarna lättat.

I Karls kyrkoruin vid midsommar var det "fullsatt", 23 st, även om det var utomhus gör murarna att det blev begränsningar. Trots hot om regn och åska, värmden solen och ovädret höll sig undan tills vi avslutat vår gudstjänst. Fredrik Ekström ledde gudstjänsten tillsammans med Thomas Wählström på dragospel samt Barbro Strid och delar av kören Rediviva. Ett antal Musik i sommarkväll med andakt, har genomförts i båda kyrkorna. Skönt att komma till kyrkan på kvällen för en stunds svalka och lyssna på musik av olika slag.

Båda kyrkorna har varit "öppen kyrka" under tre veckor i juli. I Estuna tog Ellen Pettersson emot och serverade kaffe och annat till de som önskade. I Söderbykarl var det obemannat, men möjlighet att få kall dryck fanns och utnyttjades när det var som varmast. Frivilligt bidrag till Act kunde lämnas i bössa – totalt 601 kr.

Friluftsgudstjänster har vi firat tillsammans med Roslagsbro-Vätö församling. För vår del 8 augusti på Erikskulle. Där skulle vår "gamle" kyrkoherde Yngve Erksam varit med och hållit i gudstjänsten, men tyvärr satte sjukdom stopp för det och Louise Rimenius fick rycka in för att tillsammans med Barbro Strid rädda genomförandet. Countryside Stompers medverkade med härlig "gammeljazz". Det var väl valda låtar med texter som passade med söndagens ämne som var "nådens gåvor". En väldigt fin sånginsats av Einar Zethelius. Efter gudstjänsten bjöds alla på kyrkkaffe anordnat av Inger Wiklund och Birgit Söderman från Erikskulle. Väldigt gott och trevligt. Det gavs också information om vad som händer och har hänt på Erikskulle, som i år har en utställning med kyrklig inriktning.

Nu ser vi fram mot hösten och en återstart av de verksamheter vi brukar ha. När ni läser det här har den första aktiviteten redan varit, "öppet hus" i Estuna församlingsgård 25 augusti, Mattias Jansson på dragospel och smörgåstårta till. Det är Louise Rimenius som håller i Estuna-träffarna och nästkommande är 22 september då det kommer en florist och det bjuds på buffé.

Träffpunkt Klockargården startar 15 september med en verklig "favorit i repris". Staffan Klingspor gästar oss igen med sina dragspel, med någon form av förtäring. Vi hoppas att det planerade ska gå att genomföra, men blir det ändringar av restriktioner följer vi det naturligtvis.

Barn och unga startar i september i sina nya lokaler på övervakningen i Estuna församlingsgård. Planen är att flytta all verksamhet i församlingen dit för att få större grupper då elevunderlaget i Söderbykarl minskar, inga nya barn börjar i "småklasserna", så på sikt försvinner väl skolan om inga ändringar sker..

Sist men inte minst ser vi fram emot att välkomna vår nya musiker i september. Allt gott inför hösten!

BIRGIT FRANSSON, ordförande i församlingsrådet

Gravrätter söker innehavare

Sedan två år tillbaka är ett stort antal gravar på kyrkogården i Söderbykarl märkta med skylt att vi önskar kontakt med innehavare.

Som ett led i att finna gravrättsinnehavare finns nu på anslags-tavlan i Söderbykarl uppsatt en karta över kyrkogården med gravarna det gäller märkta med grå färg, samt sex st A4 ark med namn, cirka 120 st. Se gärna om det är någon ni känner igen, så kan vi kanske komma i kontakt med innehavare.

Nu sjunger vi vidare...

ROSLAGSBRO-VÄTÖ FÖRSAMLING. Efter en lång period utan körsång ser det nu ut som om vi kan köra i gång igen. Körövningarna kommer att förläggas i kyrkan för att möjliggöra social distans även fortsättningsvis, men vi kommer att kunna sjunga och musicera tillsammans vilket känns underbart. Som innan pandemin övar herrar på tisdagar och damer på onsdagar och övningarna sker varannan vecka i Roslagsbro respektive Vätö kyrka. Körstarten är tisdag 7 september klockan 19.00 för herrar och onsdag 8 september klockan 19.00 för damer, båda övar första gången i Roslagsbro kyrka. Eftersom vi fortfarande lyder under pandemirestriktioner kan ändringar av ovanstående komma att ske, men vi hoppas och tror att hösten blir mer eller mindre "som vanligt".

Är du en veteran i kören så tar du med dig din vanliga körpärm och är du ny är det bara att dyka upp som du är. Det går också bra att kontakta Peter om du har några frågor eller funderingar via peter.dahlberg@svenskakyrkan.se eller 0176-765 64.

PETER DAHLBERG, organist

FOTO: ANITA MAGNUSSON

Även i år har Vätö kyrka haft öppen kyrka. Ungdomsledarna Evelina Håkansson och Jonathan Rosqvist har haft öppet och även ordnat med serveringen.

Dagledigverksamheten

Alla daglediga inbjuds till samtal och fika i Sockenstugan i Roslagbro med start den 8 september klockan 13.00. Har du varit med förut så vet du hur trevlig vi har det tillsammans. Ofta är både präst och musiker med och då kan vi önska psalmer och ha goda samtal. Dessutom passar vissa på att handarbete och tipsa varandra om nya sysslor. Vi välkomnar både gamla och nya att komma förbi för lite social samvaro. Det går givetvis bra att ringa till Evy på 0176-23 71 74 om du har några frågor. Dagledigverksamheten kommer att ske med fortsatt försiktighet och ändringar kan komma att ske om pandemirestriktionerna förändras.

EVY LUNDBERG, sammankallande

Vill du konfirmeras?

Ordet konfirmation betyder bekräftelse och i kyrkan står det för att du hör ihop med Gud genom dopet och att just du är värdefull och viktig. Till årets konfirmationsläsning bjuder vi in ungdomar födda 2007. Inskrivningen sker onsdag 8 september kl 18.00 i Roslagsbro och inleds med en kort andakt i Roslagsbro kyrka och därefter inbjuds alla till tacos i Sockenstugan. Har du några funderingar, ring gärna Josefin på nummer 0176-765 65 eller josefin.blom.lugn@svenskakyrkan.se.

Mer info om konfirmations finns också på sid 6.

JOSEFIN BLOM LUGN, barn- och ungdomsledare

Sommaren i Lohärads församling

LOHÄRADS FÖRSAMLING. De gångna månaderna har inneburit fortsatta anpassningar till pandemirestriktionerna. En stor förändring skedde den 1 juni då det blev möjligt att vara 50 personer i kyrkan. Här kommer några korta notiser från den rika verksamhet som ägt rum under perioden maj till och med juli med gudstjänst som vanligt varje vecka.

Vid gudstjänsten den 2 maj återlämnade församlingens ordförande Klas Törner den Kristusfigur som pryder korset i sakristian. Figuren har en längre tid varit borta till följd av skador men kunde nu återföras.

Delar av barnkören förgyllde gudstjänsten den 9 maj med extra sång. Extra musik blev det även vid gudstjänsten på pingstdagen då Nina Grigorjeva medverkade med harpa, flöjt och sång.

Sista söndagen i maj avtackades Barbro Strid av församlingens rådets ordförande Klas Törner. Barbro har haft huvuddelen av sin tjänst i vår grannförsamling men har också varit verksam en hel del i Lohärad.

Till allas glädje ändrades restriktionerna så att vi fick vara 50 personer på gudstjänsten på Nationaldagen som därmed kunde firas traditionsenligt med barnkör, kyrkokör och flaggtåg, med spelmän i täten, till Prästgården där det bjöds korv och glass.

Även på midsommardagen var flaggan i topp och den här gången vid hembygdsföreningens gård i Loskälva, där Fredrik Ekström höll i gudstjänsten tillsammans med Barbro Strid och Einar Zethelius på nyckelharpa.

Konsert blev det den 22 juli då Jenny Augustinsson, på viola, hade traditionell sommarkonsert i fullsatt kyrka, den här gången med Peter Dahlberg som pianist. Mycket musik blev det också vid gudstjänsten den 11 juli då Kristina Leesik, på fiol och Justyna Krzyzanowska, på harpa, bjöd på irländska och skotska tongångar.

Lekmanaledd gudstjänst hölls på Lohäradsdagen med Anna Wallin då det även var prisutdelning efter cykeltävlingen av idrottsföreningens ordförande Tommy Williamsson. Anna höll också i lekmanaledda gudstjänsten i Inga-Britt Johanssons trädgård, Gästgivargården, Kragsta där det efter gudstjänsten bjöds på kaffekalas med sju sorters hembakade kakor.

I början av juni ledde Kerstin Dahlberg gudstjänsten i strålande kvällssol vid Viksjöns strand. Då medverkade Bitte Granlund, Hans Perkiö, Anna Wallin, Hanna Kindberg och Melinda Sjölander med sång och musik.

HANS AUGUSTINSSON, text och foto

Musik i Lohärads kyrka

Söndag 31 oktober kl 18.00.

"Sunrise Mass" av Ola Gjeilo,
Lohärads kyrkokör och musiker.

Andakt: Fredrik Ekström

KÖRER:

Ungdomskör, cirka 11-16 år, tisdagar

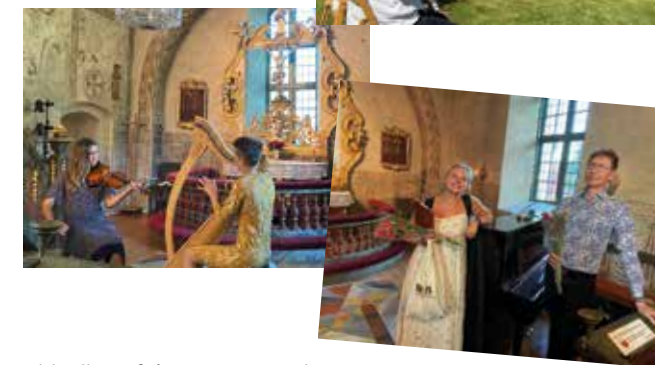
kl 17.30-18.30 i Lohärads Prästgård.

Start: tisdag 31 augusti

Lohärads kyrkokör övar tisdagar kl 19.00-21.00.

Körledare: Eva Zethelius, tel 0176-765 32,

eva.zethelius@svenskakyrkan.se

Bildcollage från sommaren, högst upp:

• Klas Törner med den återlämnade Kristusfiguren. • Delar av barnkören sjunger. • Harpspel av Nina Grigorjeva. • Kyrkomusiker Barbro Strid avtackas. • Den 6 juni var det korvkokning i Prästgården. • En härlig kväll vid Viksjön. • Midsommardagen vid Norrgården, Loskälva. • Irländska och skotska tongångar i Lohärads kyrka. • Sommarkonsert med Jenny Augustinsson och Peter Dahlberg.

Tack Andreas

NORRTÄLJE-MALSTA FÖRSAMLING. Hösten 2008 började Andreas Hernander Brand arbeta i Norrtälje-Malsta församling, då som pedagog. Efter att under flera år studerat parallellt med sitt arbete vigdes han 2014 till präst.

En stor del av sin tjänst har Andreas haft i församlingens konfirmand- och ungdomsarbete så det har blivit många kvällar, gudstjänster, läger och några resor till Taizé tillsammans med ung-

domar och oss andra ledare, under åren, alltid med ett gott humör och mycket energi.

Andreas har verkligen haft sitt hjärta i församlingen och vi vet att det är med ett visst vemod han nu lämnat oss för att börja en tjänst i Uppsala.

Vi önskar honom lycka till!

VICKI KIPLER & ANNA RYDBERG NILSSON

Drop in-dop

NORRTÄLJE-MALSTA FÖRSAMLING. Drop in-dop är öppna för barn, ungdomar och vuxna som vill döpa sig. Drop in betyder att du inte behöver boka tid i förväg. Ett dop i Svenska kyrkan är alltid gratis.

DROP IN-DOP I NORRTÄLJE KYRKA 12/9 kl 13.00-16.00

Passar inte datumet?

Då kan du istället boka dop direkt på www.svenskakyrkan.se/roslagens-ostra-pastorat/dop eller ringa expeditionen 0176-799 00, så hjälper vi dig vidare.

Vid ett drop in-dop går prästen igenom dopgudstjänsten med er och ni får möjlighet att välja psalmer. Dopklänning finns att låna om så önskas. Vi ordnar med präst och musiker.

TA MED: Allt som behövs är giltig legitimation och viljan att bli döpt. Barn under 18 år behöver båda vårdnadshavares tillstånd för att döpas.

Vill du måla änglar?

NORRTÄLJE-MALSTA FÖRSAMLING. Den 5 september kl 13.00-17.00 är du som är en van målare men också flitig amatör välkommen att, efter högmässan i Norrtälje kyrka, måla änglar i Mariagården.

Vi fördjupar oss i Bibelns bilder av änglar och sen tar den skapande processen vid. Ta gärna med egna penslar och färger du är van att använda. Det finns också begränsat material att låna.

Målet för målardagen är att det resulterar i en utställning till Mikaelidagen i Norrtälje kyrka den 3 oktober. Max 12 deltagare, anmäl till: ninna.birkoff@svenskakyrkan.se senast 3 september.

Musik i Norrtälje kyrka

NORRTÄLJE-MALSTA FÖRSAMLING. Under hösten bjuds det på varierad musik i Norrtälje kyrka.

Varje tisdag är det lunchmusik kl 12.00 och flera lördagar kl 11.30 gästas kyrkan av olika musiker. Välkommen till en musikaliskt varierad höst!

Lördag 11 september kl 11.30. Med ögon känsliga för grönt. Emilia Feldt, sopran - Emelie Jeremias, cello - Malin Widefjäll, violin - Daniel Edoff, piano

Lördag 25 september kl 11.30. Cello och piano. Torbjörn Nilsson, cello - Anette Müller Roos, piano

Lördag 9 oktober kl 11.30. Requiem i en skör tid. Norrtälje Motettkör framför Gabriel Faurés undersköna Requiem

Lördag 23 oktober kl 11.30. Mariakören sjunger ett program i höstens gyllene tid

Lördag 20 november kl 11.30. Organist Daniel Edoff spelar. Här får vi lyssna till kyrkans egen organist som spelar på orgel och flygel

Lördag 27 november kl 11.30. Vi sjunger in advent, kyrkans körer och musiker medverkar

KÖRSTART: Norrtälje Motettkör startar igen torsdag 2/9. En kör för dig som gillar klassisk musik och körsång. Vi övar torsdagar kl 19.00-21.30 i Norrtälje kyrka

Mariakören startar igen tisdag 7/9. En kör för dig som är dag-ledig och som gillar att sjunga under trivsamma former. Vi övar tisdagar kl 14.30-16.00 i Mariagården

Ny kör, Chorus Mix! Till hösten startar vi en ny kör för dig som gillat att sjunga modernare musik. Pop och rock, allt får plats. Vi övar tisdagar kl 19.00-20.00 i Mariagården

Körledare: Daniel Edoff, tel 072-526 49 90 - daniel.edoff@svenskakyrkan.se

FOTO: ANDERS BJÖRKLUND

En underbar dag i Guds fria natur

RÅDMANSÖ FÖRSAMLING. Sista söndagen i juli varje år, sedan cirka 20 år, firar Rådmansö församling en friluftsgudstjänst på Sundskär och inget undantag i år heller.

Två fullastade taxibåtar och några privata båtar styrde ut över glittrande fjärdar till församlingens östligaste by Sundskär. Där möttes vi av byns befolkning som hälsade oss välkomna och där dukade vi upp med havd festis, bullar och kakor till ett mingel före gudstjänsten.

Sundskärsborna hade placerat ut stolar och bänkar på bryggan och tagit fram den gamla tramporgeln, så Ann-Marie Henning kunde ledsaga oss i psalmsången. Hon spelade dessutom Duke Ellingtons "Haven" på samma instrument. "Vår egen präst" Tobias Johannesson deltog i årets gudstjänst tillsammans med Anders Björklund, som i alla år genomfört dessa gudstjänster med hjärtlighet och känsla. Och jag vill nog påstå att Anders blivit Sundskärsbornas präst. Det roliga är att det kändes som ett varmt välkomnande av Tobias som nu kände att han blivit en riktig skärgårdspräst.

Det finns några måsten den här dagen och ett är att det skall sjungas psalm 11: "O store Gud", alla verser. Detta år avslutades gudstjänsten dessutom med att Torsten Mossberg sjöng "Vals på Bybacka", en visa av en av öns spelmän Rolf Fogelström. Texten är skriven av just Torsten Mossberg, som även han är en Sundskärare. Jag tror att även denna visa kommer att bli ett måste denna dag i framtiden.

Vi öppnar åter upp kyrkan för våra församlingsbor

Att många har saknat att få komma till kyrkan och delta i de konserter vi bjuder på, märks tydligt på de konserter som Anna Lorin Nordahl ordnat denna sommar under det gemensamma namnet "Musik i sommarkväll". Vi har sedan restriktionerna släppts fått ta in 65 personer i kyrkan och vi har på så sätt kunnat säga att vi haft "fullsatta" konserter. Sommaren började med en given tradition sedan sju somnrar tillbaka. En swingkonsert i Benny Goodmans anda, med det mycket spelglada och djupt musikaliska gänget Swedish Swing Society från Uppsala. Det fortsatte med jazz och visa från en svunnen tid med Sing-O-Alla orkestern med musik av Lars Gullin, Monica Dominique, Jan Johansson m.fl och med sång bara på svenska. Sommarkonserterna är en för många en behövlig avkoppling med kyrkan som en underbar konsertlokal och där vi samtidigt kan visa till ett befriat rum för vila, ro och gemenskap.

Öppen kyrka

Vi har också öppen kyrka vardagar mellan 9-15 så du kan komma in sitta ned en stund, kanske tända ett ljus. Under sommaren har vi också haft tio dagar bemannat med kyrkvärd. Det här är också mycket tacksamt av våra besökare för det finns väl inget så tråkigt som att mötas av stängd kyrka.

KJELL ÅHLANDER, ordförande i Rådmansö församlingsråd

Sommaren i Riala kyrka och Prästgård

RIALA FÖRSAMLING. Med fortsatta restriktioner i den pågående pandemin, har vi ändå kunnat genomföra en vecka med öppen kyrka och välbesökt café i Prästgårdsparken.

Besöken i klockstapeln har varit attraktiva och många har klättrat upp för den branta trappan till klockorna som även har klämtat med hjälp av Hans Göran Larsson och Torbjörn Sundström från församlingsrådet. Kyrkvårdar och flera ledamöter från församlingsrådet har varit engagerade i sommarverksamheten.

FOTO: MONICA KARLSSON

I Prästgården har även ett loppisbord funnits till stor glädje för i första hand alla besökande barn då en del av loppisen bestod av överblivet material från barnverksamheten.

Behållningen av försäljningen har gått till Act.

Ett stort tack till våra sommarjobbade ungdomsledare Oscar, Amelia och Thilde som hjälpt oss under veckan.

Tomas Janzon samt Daniel Beskow och Sebastian Duran.

FOTO: THOMAS SVING

Helgmålsbörens musikinslag har varit mycket uppskattat och vi har fått tagit del av både sång och instrumentala inslag. En lördagskväll tog Daniel Beskow och Sebastian Duran med oss till Elsa Beskows sagovärld. Vi fick se uppförstade originalbilder från de kända sagorna. Berättelserna illustrerades också av passande klassiska sånger och pianomusik.

Hösten

Nu ser vi fram emot hösten då vi hoppas kunna dra igång den verksamhet som på grund av pandemin varit vilande. Vi vill åter få skapa mötesplatser för våra församlingsbor. Program kommer att meddelas senare. Vi hoppas på att kunna återuppta tisdagskvällarnas verksamhet med programkvällar, film och stickcafé.

Sygruppen, som träffas dagtid, kommer att samlas kl 12.00 följande måndagar: 13 september, 11 oktober och 8 november. Anmäl dig till Britt Mari 070-573 73 80 om du vill delta i sygruppens möten.

INGER KÄLLMARK, församlingsrådet

Terminsstart

LÄNNA FÖRSAMLING.

I Länna församling hoppas vi kunna komma igång med frukostar och luncher igen till hösten.

15 september kl 12.15 startar vi med en festlunch med smörgåstårter och bubbler i Länna församlingsgård. Michael Blum svarar för underhållningen.

13 oktober kl 12.15 kommer Jörgen Toresson och hjälper oss ta "Farväl till sommaren".

Vi planerar också för luncher 10 november och 8 december. Program ännu inte klara.

25 september kl 9.30-12.00.

Vi börjar med en kort andakt i kyrksalen kl 9.30. Kom och ät en god ekologisk frukost i Rosenlundskyrkan. Cecilia Arnström från Norrtälje katthem kommer och berättar om verksamheten på katthemmet. Du betalar hur mycket du vill och pengarna går till Katthemmet.

2 oktober kl 9.30-12.00. Vi börjar med en kort andakt i kyrksalen kl 9.30 därefter serveras en god ekologisk frukost i Rosenlundskyrkan. Pris 30:-. Temat är poesi och förkunnelse. Medverkar gör pastoratets kyrkoherde Mika Wallander som utöver att vara präst också skriver poesi.

Även torsdagskvällarna i Rosenlundskyrkan återupptas. Det innebär mäsas i Taizèanda varannan vecka och lekmanaledd andakt i Taizèanda varannan, torsdagar kl 18.30 Start med lekmanandakt 2 september.

Vid samtliga tillfällen följer vi de restriktioner som vid tillfället gäller.

BRITT-MARIE SÖDERBERG TEGENBORG,
ordförande i Länna församlingsråd

Med glädje fick vi använda kyrkbåten i somras. Brudparet Neda Kivelä och Kenneth Stålmo.

FOTO:
BASIR SEERAT

Duktiga sommarjobbare under Lännas kyrkvecka. Från vänster: Alice, Amelia, Matilda. FOTO: BRITT-MARIE SÖDERBERG TEGENBORG

TACK VARE DIG!

.....
Detta går din kyrkoavgift till

Konfirmation

Dop

Vigsel

Livet

Begravning

Scouter Bibeläventyret

Skolkyrka

Barn, familj

Läger

Taizéresa

& ungdom

Barnrytmik

Upplivelsevandringar

Ledarutbildning

Öppna förskolor

Ungdomskväll

Lovverksamhet

Pilgrimsvandringar

Kropp & själ

Meditation

Retreat

Bibeltudium

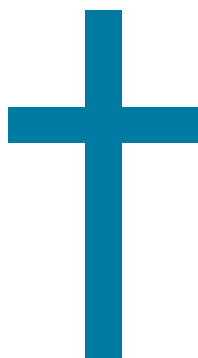
Uppdrag & omvärld

Internationella grupper

Volontärer

Second hand-butik

Språkcafé

Morgonmessa
Andakt **Gudstjänster**
Präst & våffla Högmessa Gud & spagetti
Gudstjänst på serviceboenden Musikgudstjänst
Mässa med små & stora
Allhelgona, Påsk, Jul
- Årets stora högtider

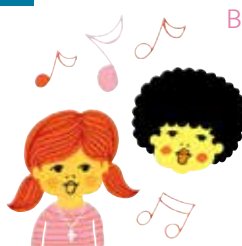

Barnkörer

Konserter

Musik & körer

Vuxenkörer

Finskspråkig verksamhet

Caféverksamhet

Syfoöreningar

Soppluncher

Mötesplatser

Träffar för daglediga

Självård

Diakoni
- Samtal & stöd

Hembesök

Krishantering Familjerådgivning

Enskilda samtal

Kyrkor & lokaler

Sjukhuskyrka

Fängelsekyrka

Layout Camilla Gustafsson Glas

.....
Vill du bli medlem i Svenska kyrkan, kan du bli det nu!

Fyll i talongen och skicka till Roslagens östra pastorat, Box 15, 761 21 Norrtälje eller kom till Mariagården, Kyrkogatan 4 i Norrtälje (bredvid Norrtälje kyrka). Tel 0176-799 00

ANMÄLAN OM INTRÄDE I SVENSKA KYRKAN

Personnummer:..... Namn:.....

Adress:..... Tel.....

Datum och namnteckning:.....